

Položaj slovenske manjšine se je hudo poslabšal

Kdor v zadnjih letih pozorno spremlja dogajanje na Tržaškem, Goriškem, v Benečiji in Kanalski dolini, se pravi na celotnem območju, kjer živi slovenska narodna manjšina, bo prav kmalu ugotovil, da je v večinskih političnih krogih, in sicer tudi v tistih, ki so še pred leti kar z zanimanjem za ureditev manjšinskih problemov, zavladata nekakšna otopelost in ča je za te kroge manjšina postala nekakšna nadležna muha, ki se je z zamahom roke skuša iznebiti. Ozračje se je v primerjavi s prejšnjimi leti vsekakor skazilo, tako da se je začel dvigati greben vsem tistim silam, ki so bile, so in bodo tudi v prihodnosti proti pravični ureditvi manjšinskega vprašanja, predvsem proti enakopravnosti v odnosih med italijansko večino in slovensko manjšino.

Samo zaradi takšnega ozračja se je lahko zgodilo, da so v tržaškem občinskem svetu s tolikšno ihto zavrnil pred dnevi predlog, naj se po vaseh na Krasu postavi dvojezične table, čemur se pred 29 leti tedanja občinska uprava v Trstu, z županom Spaccinijem na čelu, na primer ni protivila. Samo v takšnem ozračju se je lahko zgodilo, da sta tržaška občina in država s tolikšno naglico odobrili lokacijo za sinhrotron, čeprav sta dobro vedeli, da slovensko prebivalstvo Bazovice in bližnje okolice, kot tudi vsa manjšina, odločno nasprotuje takšni lokaciji. Nasprotuje ji ne samo iz razlogov, ki jih navajajo strji in novopečeni naravovarstveniki, temveč tudi zaradi tega, ker bo sinhrotron od tužil slovenskemu prebivalstvu zemljo, to je temelj, na katerem stoji njegova narodna zgradba. Samo v ozračju, kakršnega smo omenili zgoraj, se lahko dogaja, da se v oblastvenih krogih prav praviloma ne upoštevajo stališča in predlogi slovenskih izvoljenih predstavnikov tako na Tržaškem kot na Goriškem.

Posebno poglavje pa predstavlja Benečija. Dr. Marino Qualizza, znani teolog in kulturni delavec, v zadnji številki lista Dom piše, da so Benečani nezaščiteni, ča so žrtve »nestrpnosti, nasilja in ustrahovanja« in da so v Benečiji bila odpravljena »demokratska pravila«. Pisec je prišel do takih zaključkov po požigu zakristije župnijske cerkve pri Štoblanku in po znani prijavi sodnim oblastem župnikov Zuarlele in Gujona s Trčmuna oziroma Matajur-

dalje na 2. strani ■

Po proslavi 600-letnice kosovske bitke SRBI ZDAJ ENOTNI KOT ŠE DOLGO NE?

Mit in stvarnost: ta dva pojma si še nikdar nista bila tako blizu kot na letošnji Vidov dan, ko je poteklo natančno 600 let od Kosovske bitke med turškim polmeseccem in srbskim križem. Več kot pol tisočletno epsko izročilo o tragičnem porazu, ki je Turkom odprl pot v Evropo in zaslužnjil Srbe, o junaštvu Miloša Obilića, ki je sredi turškega tabora do smrti zabodel sultana Murata, o »izdajstvu« Vuka Brankovića, ki se po izgubljeni bitki ni strinjal s politiko kompromisov Lazarjeve vdove, kneginje Milice, pač pa skušal navezati nova zaveznitva z Ogrsko, se je s svečanostmi v samostanu Gračanici in na Gazi Mešanu, kjer sta se udarili srbska in turška vojska prepletlo s prepričanjem, da se je srbski narod končno in za vedno otresel podrejene vloge.

Zaradi pomanjkanja virov si zgodovinarji še niso na jasnem, kako je potekala

bitka, kolikšno je bilo razmerje sil. Dejstva je v naslednjih desetletjih in stoletjih prekrila epopeja ljudskih pesmi in ker mit ne pozna vmesnih odtokov, je celo stvarnost postala črno-bela z junaštvom po eni in izdajstvom na drugi strani.

Proslava, ki jo je z vso pompoznostjo priredilo novo srbsko vodstvo kot potrditev pravičnih izbir, predstavlja novo etapo na poti unitarizma. Srbija, ki si je z ustavnimi spremembami šele pred meseci zagotovila popolno suverenost tudi nad avtonomnima pokrajinama, je bila prisiljena, da proslavi poraz, ker jo je prav poraz privedel, čeprav po dolgih šestih stoletjih, do ponovne državnosti.

Obletnica je padla kot nalašč, da nova Srbija znova potrdi svojo oblast nad nemirnim Kosovom z albansko večino. Proslava na višavju med rekama Lab in Sit-

dalje na 2. strani ■

Gorbačov o narodnostnem vprašanju v Sovjetski zvezi

V mednarodni javnosti je vzbudil veliko pozornost zadnji radijski ter televizijski govor sovjetskega predsednika Mihaila Gorbačova. Doslej se je sovjetski voditelj po radiu in televiziji obračal na državljane le ob Novem letu in je samo enkrat imel poseben radijski in televizijski nagovor na državljane. To se je zgodilo ob katastrofi v jedrski centrali pri Černobilu. Komentatorji in izvedenci se predvsem vprašujejo, zakaj in čemu se je Gorbačov odločil za takšen nastop. Pri tem najprej ugotavljajo, da se je Gorbačov pojavil na televizijskih ekranih in pred radijskimi mikrofoni tik pred ponovnim odhodom v tujino. V torek, 4. t.m., je namreč odpotoval na uradni obisk v Francijo ter Romunijo. Iz lastne izkušnje mu je znano, da rado prihaja do notranjih razpletov v Sovjetski zvezi prav med bivanjem šefa države v tujini.

Zadnji nagovor na državljane je bil v celoti posvečen narodnostnemu vprašanju. Govornik je pozval predstavnike vseh narodov v Sovjetski zvezi, naj sodelujejo v okviru prizadevanj za ustavno in upravno preureditev države. Sedanja temeljna ure-

ditev, kar zadeva posamezne republike in avtonomne pokrajine, sicer ostane, vendar je treba preprečiti zapostavljanje narodnih in drugih manjšin, se pravi zagotoviti enakopravnost vseh narodov v Sovjetski zvezi.

Gorbačov je svaril pred narodnostnimi spori, ki utegnejo ne samo odpraviti perestrojko, temveč hudo zamajati same temelje sovjetske države. Dejal je, da bodo oblasti odločno nastopile proti vsem tistim, ki ščuvajo k narodnostni mržnji in ogrožajo enotnost države. Priznal je, kako je nujno spoštovati pravice vsakega naroda znotraj Sovjetske zveze, a je poudaril, da se meje obstoječih republik ne bodo spremenile. Na katere republike je Gorbačov mislil, izvedenci do zdaj samo ugibajo. Najbolj aktualno je — kot znano — vprašanje v baltških državah, ki jih je Sovjetska zveza osvojila po sporazumu med Stalinom in Hitlerjem. Narodnostni spori so nastali v zadnjem času v Uzbekistanu, Kazakstanu, Georgiji in drugod. Vse kaže torej, da je narodnostno vprašanje trenutno eno temeljnih problemov, ki jih mora rešiti vodilni politični sloj v Sovjetski zvezi.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 9. julija, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Aleš se potepa«, radijska igra; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 »Prežganka« - antologija humorja Borisa Kobala in Sergeja Verča; 12.40 Godbe na pihala; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na počitnice; 15.30 Počitniški rendez-vous; 17.00 Joško Lukeš: »Miramarski vodnjak želja«, radijska igra; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 10. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 »Mal položi dar domu na oltar«; 9.15 Otroški kotichek: »V skalnih gorah« (Rado Bednaržik); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Sonatina za glas in klavir v interpretaciji Adrijana Rustje; 12.40 Obirski ženski oktet; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 »Utrinki«; 16.00 In ti, kam pojdeš v soboto zvečer?; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 11. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Otroški kotichek: »V skalnih gorah« (Rado Bednaržik); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Barvne sintonije; 12.40 »Glas harmonike«; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 Premišljevanja za današnji čas; 16.00 »Kulturnopolitiki« v kuhinji; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 »Boginja iz Sesslanskega zaliva«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 12. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.15 Otroški kotichek: »V skalnih gorah« (Rado Bednaržik); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Moja šola radioteleizije in bioterapije; 12.40 Folklorna glasba; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 Iz zemlje gre v trto — o umetnosti; 16.00 Pogled v restavratsko delavnico; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Spomin Staneta Kavčiča; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 13. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Križem po svetu; 9.15 Otroški kotichek: »V skalnih gorah« (Rado Bednaržik); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Glasbeni portret Urbana Kodra; 12.40 Mednarodno zborovsko tekmovanje Cesare Augusto Seghizzi v Gorici; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 »Utrinki«; 16.00 Koroški portreti; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Četrtekova srečanja; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 14. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V Evropi manjšin; 9.15 Otroški kotichek: »Živalske dogodivščine« (Drago Gorup); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 12.40 Mednarodno zborovsko tekmovanje Cesare Augusto Seghizzi v Gorici; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 O tolmačenju otroške risbe; 16.00 Koncert za srce in orkester; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 15. julija, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Otroški kotichek: »Živalske dogodivščine« (Drago Gorup); 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 12.40 Mednarodno zborovsko tekmovanje Cesare Augusto Seghizzi v Gorici; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.30 O tolmačenju otroške risbe; 16.00 Med zemljo in sanjami; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Sonatina za glas in klavir; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Srbi zdaj enotni kot še dolgo ne?

■ nadaljevanje s 1. strani

nica pa je po drugi strani še bolj zaostrela medetnične odnose, saj so Albanci občutili prihod srbskih množic na Gazi Mestan kot provokacijo v trenutku, ko na Kosovu veljajo po marčnih neredih, ki so zahtevali na desetine žrtev, posebni ukrepi, kjer se nadaljuje »diferenciacija«, kjer je več sto Albancev v zaporu, na tisoče pa v izolaciji.

Albanska večina je kar najdostojnejše izrazila svoj protest proti slovesnosti: poskrila se je po domovih in počakala, da se je množica po proslavi vrnila v svoje kraje.

Kot je večina podatkov o Kosovski bitki izpred šestih stoletij zavita v skrivnost, ostaja neznano, zakaj so v zadnjem hipu spremenili protokol. Po izvedbi jugoslovanske himne bi moral namreč spregovoriti predstavnik Kosova, toda na 17 metrov visokem govorniškem odru, se je pojavil predsednik srbske republike Slobodan Milošević, ki je ob burnem ploskanju in vzklikanju »Slobo-sloboda« poudaril, da sta nesloga in junaštvo najpomembnejša opomina Kosovske bitke. Zaradi nesloge je Srbija izgubila svojo državnost polnih 600 let. Pri tem je kar se da ostro pometel s srbskimi politikami in voditelji, ki naj bi bili krivi pred narodom in zgodovino, če Srbija ni bila suverena na lastnem ozemlju, celo v novi Jugoslaviji ne.

Sedanja sloga med delavstvom in intelektualci, med partijo in Cerkvijo, med doma živčim prebivalstvom in izseljenci je eden največjih uspehov Slobodana Miloševića, ki se je pravoslavni Cerkvji oddolžil s citati v govoru, se zdomcem zahvalil za doprinos k razpisanemu posojilu za razvoj srbskega gospodarstva. Zdaj lahko z dokajšnjo gotovostjo računamo na podporo pravoslavnih vernikov, saj je patriarh German poudaril, da gre novemu srbskemu vodstvu zahvala, če so lahko pričeli z gradnjo cerkve sv. Save v Beogradu, ki bo največja pravoslavna cerkev na svetu. Pred Miloševićem so partijske oblasti 82-krat odbile prošnjo za postavitev cerkve. Dokaj zanimivo je tudi dejstvo, da med svojim govorom Milošević ni niti enkrat omenil Zveze komunistov, da na proslavi ni bilo niti ene Titove slike in da je imela večina srbskih zastav namesto zvezde štiri »s«.

Drugi element njegovega populističnega skoraj peronovskega govora je bilo junaštvo. Krvi, ki je bila prelita na Kosovem polju, ne smemo pozabiti, kakor tudi ne junaških dejanj, ki so nam potrebna prav tako v današnjih bitkah, ki bodo potekale brez orožja, čeprav ga znamo prijeti, če bo potrebno. Jasen opomin Sloveniji in Kurbanu, ki je prejšnjo soboto v Tacnu dejal, da nihče ni sprejel Slovencev v skupno izbranjeno državo in da jih iz nje tudi nihče ne more izgnati.

Niti besede o Albancih, ne o »dobrih«, ki so zadovoljivo prestali diferenciacijo, ne o »slabih«, separatistih in kontrarevolucionarjih. Prav tako tudi ne nobenega jasnega namiga na bližnjo razpravo v plenumu Zveze komunistov o medetničnih vprašanjih. Morda bo zdaj nastopilo poletno premirje, zbiranje sil za nov juriš ob izrednem partijskem kongresu, ko naj bi prevladalo nad sedanjo federalno ureditvijo partije »demokratsko« načelo: en človek, en glas. S tem bi si srbska partija zagotovila absolutno večino v Zvezi komunistov Jugoslavije, čeprav pa podobnega načela: en človek, en glas, Albancem na Kosovu ne priznava.

Saša Rudolf

—o—

Položaj slovenske...

■ nadaljevanje s 1. strani

ja zaradi prošnjih procesij 25. aprila letos. »Zahtevamo dejansko spoštovanje — poudarja msgr. Qualizza — pravic vsakega posameznika. Mi smo učili, naj se stroštujejo pravila odprtega soočanja, lojalnosti in odkritosrčnosti. Žaljivi napisi, mahanje ali celo odstranjevanje dvojezičnih tabel so dokaz nasilja, ki ga omikana družba ne sme dovoliti.«

Na Tržaškem in Goriškem sicer še nismo dosegli takšne stopnje neenakopravnosti kot v Benečiji, toda razvoj dogodkov gotovo pojde v enako ali podobno smer, če se ne sprejmejo ustrezni ukrepi. To velja tako za prizadeto manjšino samo kot tudi in zlasti za odgovorne kroge na večinski strani. V nasprotnem primeru se bodo razmere zaostrele s posledicami, ki jih zdaj ni mogoče niti predvideti.

Res samo »bogataši in prijatelji«?

Dnevnik New York Times je pred dnevi objavil uvodnik, ki graja ameriškega predsednika Busha zaradi imenovanja Petra Secchie za veleposlanika v Rimu. List ostro kritizira tudi ameriški senat, ker ni zavrnil njegovega imenovanja. V uvodniku je rečeno, da se žal ni spremenila tradicija zadnjih let, po kateri se za veleposlaniška mesta daje prednost »bogatašem in starim prijateljem«. New York Times trdi, da ameriški predsednik imenuje za veleposlanike ljudi, ki nimajo nobenega diplomatskega izkustva, kar kaže na dobršno mero nezanimanja za njihovo delo in kar meji že na zaničevanje. Pri tem list izrecno omenja primer Petra Secchie in Josefa

Zappale. Slednji je bil imenovan za veleposlanika v Madridu in je gradbenik v Floridi.

New York Times se sprašuje, ali more poplačati zvestobo Italije in ali more pomiriti španski nacionalizem imenovanje veleposlanikov, o katerih je znano, da nimajo nobene diplomatske izkušnje in da tudi ne poznajo razmer v državah, v katerih bodo predstavljali Združene države Amerike. Predsednik Bush bi moral, poudarja New York Times, resno razmisliti o celotni zadevi in obe imenovanji preklicati. Če pa se to ne bi zgodilo, bi bilo prav, da bi ameriški senat takšna imenovanja zavrnil.

Avstrija in EGS

Avstrijski parlament je prejšnji teden sprejel sklep, ki pooblašča zvezno vlado, naj se začne pogajati za vstop Avstrije v Evropsko skupnost. Dunajska vlada bo ustrezno pismo naslovila na pristojne urade v Bruslju verjetno že v tem mesecu. V pismu bo poleg želje za pristop h gospodarski skupnosti poudarjeno, da je Avstrija pripravljena vstopiti v Evropsko skupnost le s pogojem, da ohrani status trajne nevtralnosti. Prav to vprašanje bo skoraj gotovo najbolj trd oreh na pogajanjih z Brusliem. Med pogajalskimi smernicami so tudi tiste, ki določajo, da se Avstrija za ce- no vstopa v Evropsko skupnost ne sme od- povedati svojim visokim ekološkim stan- dardom, pridobitvam v socialni politiki, fe- deralni ureditvi in avtonomiji občin. Pose- bej je treba ščititi interese avstrijskih kmetov ter prepričati, da bi vstop v Evro- psko skupnost odprl vrata za razbrodajo av- strijskih zemljišč tujcem. Proti sklepu za pogajanja z Brusljem so v dunajskem pa- rlamentu glasovali poslanci zelenih, ki me- niijo, da predstavlja že sam predlog za za- četek pogajanj o vstopu Avstrije v Evro- psko skupnost kršitev avstrijskega statusa trajne nevtralnosti.

NE PREJEMAJO VEČ UKAZOV

V intervjuju za dnevnik madžarske ko- munistične partije je ministrski predsed- nik Mikoš Nemeth poudaril, da so minili časi, ko so madžarski voditelji sprejemali ukaze od Kremlija. Novo madžarsko vod- stvo je trdno odločeno nadaljevati po po- ti demokracije v popolni neodvisnosti od Sovjetske zveze, je dejal Nemeth in pri- stavil, da madžarski voditelji ne hodijo več v Moskvo po nasvete in ukaze glede no- tranje in zunanje politike.

PRAZNIK IZSELJENCEV V DOLENJSKIH TOPLICAH

Predsednik Socialistične zveze Jože Smole se je v govoru v Dolenjskih Topli- cah zavzel za vse večje konstruktivneše sodelovanje Slovenije s Slovenci po svetu. Med drugim je dejal, da so z demokratiza- cijo padle še malo številne zapreke in di- leme, ki so nekaterim od več kot 1500 slo- venskih društev v tujini onemogočale po- polni stik z matično domovino. Smole je nadalje podčrtal nujnost sodelovanja z Evropo in svetom in poudaril, da mora bi- ti dolgoročna strateška opredelitev Jugos- lavije polnopravno članstvo v Evropski skupnosti.

V komentarju ljubljansko Delo poudar- ja, da se bodo naši ljudje vračali samo v državo, ki zagotavlja varnost njim in nji- hovim družinam, kjer bo družba gospodar- sko močna in tudi politično tako odprta, da bodo lahko v njej ljudje različnih na- zorov in ustvarjalnih potreb dobili trden občutek, da je v tej odprtosti prostor tudi za njihove poglede. Ni mogoče nadalje več zanemarjati neprecenljive vrednosti sode- lovanja s slovenskimi strokovnjaki in u- stvarjalci na najrazličnejših področjih v tujini. »Na tej poti je naša prihodnost v še trdnješi uveljavitvi zamisli o Tretji slo- venski univerzi in polnopravnem članstvu v evropski skupnosti«, je napisalo Delo.

Svetovalec Brezigar po odobritvi važne resolucije

Slovenščina v deželnem svetu?

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je izrazil zadovoljstvo za- radi poteka razprave o resoluciji v zvezi z zakonskim predlogom za zaščito jezikov- nih manjšin. Resolucija je bila sprejeta v deželnem svetu z veliko večino glasov. Predstavnik slovenske stranke meni, da gre za pomemben izraz politične volje po

zaščiti kulturnih in jezikovnih posebnosti, ki jih je treba tudi ovrednotiti v skladu s pomembnimi listinami, ki sta jih odobrila evropski parlament in Evropski svet.

Svetovalec Brezigar je posebno pozor- nost posvetil predlogu, ki je prišel do izra- za na seji deželnega sveta, naj se med deli deželnega sveta dovoli raba slovenskega, furlanskega in nemškega jezika. Gre mor- da za obrobni aspekt problematike zaščite manjšinskih jezikov, a je vsekakor po- membna za sliko, ki si jo dežela Furlanija Julijska krajina hoče izoblikovati. Brezi- gar sodi, da je napočil čas, da se v tem smi- slu tudi stvarno ukrepa, saj obstajajo med drugim pravni pogoji za takšne ukrepe gle- de na to, da je sardinska dežela že odo- brila ustrezni notranji pravilnik.

Svetovalec Slovenske skupnosti bo v prihodnjih dneh stopil v stik z vsemi sku- pinami, ki so glasovale za resolucijo, da bi ugotovil, ali obstajajo možnosti za odobri- tev ukrepa, ki bi dovoljeval rabo manjšin- skih jezikov v deželnem svetu Furlanije Julijske krajine.

ODLOŽEN OBISK KANCLERJA KOHLA

V Bonnu so objavili sporočilo, iz kate- rega izhaja, da je bil za nedoločen čas od- ložen obisk, ki bi ga moral sredi tega me- seca opraviti na Poljskem zahodnonemški kancler Kohl. S tem so bile potrjene go- vorice, da namerava kancler Kohl odložiti obisk v pričakovanju konsolidacije politič- nih razmer na Poljskem in v pričakovanju zaključka pogajanj o pomoči, ki jo bo Za- hodna Nemčija nudila Poljski.

Ustanovni deželni kongres Mlade KEL

Pod geslom »Sami oblikujmo svoj ju- tri« je bil v soboto, 1. julija, v Globasnici na Koroškem prvi deželni kongres Mlade KEL. Mladi na Koroškem so začutili po- trebo po samostojni politični organizaciji, ki bo aktivno sodelovala v okviru samo- stojnih list koroških Slovencev. Na obč- nem zboru so določili, da bodo z delova- njem krepili samozavest in narodno za- vest pripadnikov manjšine. Pozorno bodo spremljali deželno politiko, ovirali bodo politiko asimilacije in vpliv nemško nacio- nalne miselnosti med Slovenci v Avstriji.

Zboru je predsedoval Pavle Zablatnik. Uvodno poročilo pa je podal Bernard Sa- dovnik. Na občnem zboru je bil sprejet sta- tut Mlade KEL, izvoljena izvršni odbor in še nadzorni odbor. Sprejeli so resolucije v zvezi z Glasbeno šolo na Koroškem in pro- ti zaprtju tovarne celuloze Obir. Prvega deželnega kongresa Mlade KEL so se ude- ležili predstavniki Zveze socialistične mladi- ne Slovenije, Kmečke mladine, Sloven- ske demokratske zveze, Socialdemokratske zveze Slovenije predstavniki zelenih iz Slovenije in Avstrije.

Posebne pozornosti je bila deležna de- legacija Mladinske sekcije Ssk, saj sta si organizaciji v smernicah in načinu delova- nja zelo podobni. Delegacijo Mladinske sekcije so sestavljali člana deželnega taj- ništva Peter Gerdol in Peter Rustja, ki je obenem podpredsednik Mladine evropskih narodnostnih skupnosti, ter tržaški tajnik Mladinske sekcije Marjan Breclj.

TURČIJA PROTESTIRA

Turška vlada je ostro napadla bolgar- ske oblasti ter jim očitala, da se zločinsko vedejo v odnosih s pripadniki turške manj- šine v Bolgariji. Turki v zadnjih mesecih množično zapuščajo rojstne kraje in se za- tekajo v čedalje večjem številu v Turčijo. Turški zunanji minister je izjavil, da se je zateklo na turško ozemlje že 100 tisoč pri- padnikov turške manjšine v Bolgariji. O tem hudem problemu so turški predstavi- niki že spregovorili v okviru Organizacije Združenih narodov, Evropskega sveta, Kon- ference za varnost in sodelovanje v Evro- pi in v okviru islamske konference.

SLOVESNOST V BRKINI

Pred »Dnevom borca« so bile v nede- ljo, 2. t.m., po Sloveniji številne slovesno- sti. Na Primorskem je bilo slavlje v brkin- ski vasi Suhorje. Pri kulturnem programu sta sodelovala Tržaški partizanski pevski zbor in postojnska godba. Slavnostni go- vornik Bojan Poljak - Stjenka, predsednik združenj Zveze borcev Slovenije, je pu- daril potrebo po demokratizaciji družbe in spoštovanju človekovih pravic ter uresni- čevanja pravne države. Zavzel se je za de- monopolizacijo Zveze komunistov. Ostro je

napadel težnje po razvrednotenju in oma- lovaževanju narodnoosvobodilne borbe slo- venskega naroda. Številna občila v Jugo- slaviji trdijo, da so Slovenijo osvobodile e- note iz drugih predelov Jugoslavije. Zgo- dovinska dejstva govorijo drugače. Enote sedmega in devetega korpusa ter četrte o- perativne cone so vztrajale na primorskih tleh do konca vojne, velik pa je bil krvavi delež prekomorskih brigad. Poudaril je tu- di pravico, da si slovenski narod sam obli- kuje državo po svoji volji.

ZAKLJUČNI KONCERT HARMONIKARSKEGA ANSAMBLA »SYNTHESIS 4«

V petek, 30. junija, je bil v gledališču Prešeren v Boljuncu zaključni koncert harmonikarskega ansambla »Synthesis 4«, ki deluje v okviru Glasbene matice in ga vodi profesor Klavdij Furlan. Nastopili so z živahnim, tehnično dokaj zahtevnim, a predvsem zabavnim sporedom. Odlično se je izkazal ves orkester, učinkovito pa sta solistični vlogi odigrala Aleksij Mahnič in Maurizio Markežič. Ansambel »Synthesis 4« je tudi v petek potrdil svoj sloves in dokazal, da je harmonika instrument, ki lahko poustvari edinstveno vzdušje in občutke. Skupina je v minulem delovnem letu imela tudi več pomembnih nastopov. Naj omenimo, da je ansambel sodeloval na zaključnem slavnostnem koncertu ob koncu dnevov kulture slovenske manjšine v Ljubljani in da je nastopil tudi med rojaki v Porabju, kjer so gostovali v zadnjih dneh aprila.

—o—

Kriza vlade traja v Italiji že poldrugi mesec in v trenutku, ko pišemo, še ni prav jasno, ali se bo poslancu De Miti posrečilo sestaviti novo vlado ali ne. Opozicija protestira in predmet graje je tudi predsednik republike Cossiga, ki ga voditelji opozicije pozivajo, naj poskrbi za imenovanje novega mandatarja.

Ssk v Trstu ocenila izid volitev v evropski parlament

Slovenska skupnost v Trstu je objavila tiskovno poročilo o seji strankinega pokrajinskega sveta, ki je bila 28. junija in je bila posvečena razpravi o izidih evropskih volitev. V sporočilu je rečeno, da so na seji ugotovili, da so se slovenski glasovi tudi tokrat razpršili, še bolj kot na drugih volitvah. Zato glasovi, oddani za listo manjšin, s katero je sodelovala Slovenska skupnost, predstavljajo pomembno združevalno jedro za celotno manjšino. Lista bi se bila še bolj uveljavila, trdi Slovenska skupnost, ko bi jo vse manjšinske organizacije podprle, na žalost pa sta tudi tokrat ena od krovnih organizacij in edini slovenski dnevnik ubrala pot razprševanja glasov. V tiskovnem poročilu je še rečeno, da so slovenski socialisti skoraj v celoti glasovali za socialistično stranko, ki je na sami vsedrjavni ravni sklenila sporazum z Listo za Trst in sprejela med svoje kandidate deklariranega protislovenskega predstavnika Camberja, ki si je za program postavil preprečitev zaščitnega zakona za Slovence v Italiji. To dejstvo onemogoča kakršnokoli enotno akcijo Slovencev v boju za manjšinske pravice.

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti v Trstu je pohvalil pobudo profesorja Lokarja na zadnji seji tržaškega občinskega sveta glede dvojezičnih tabel na Krasu in mu izrekel solidarnost zaradi napadov. Obravnaval je še pobudo mladinske sekcije, ki je seznanila »zelene« iz Slovenije z nasprotovanjem slovenske manjšine

Pokrajinski svet je odločno obsodil oživljanje nacionalistične gonje proti slo-

Ponovno o Sosljanskem zalivu

Predstavniki družbe FINSEPOL so v prejšnjih dneh predstavili upravi in gradbeni komisiji devinsko-nabrežinske občine načrte za turistično območje Sosljanskega zaliva, ki jih je lastništvo prilagodilo opombam dežele v zvezi z varianto regulacijskega načrta. Na srečanju so predstavniki družbe FINSEPOL izročili tudi poročilo o vplivu tovrstnega posega na okolje, ki ga je sestavila skupina strokovnjakov pod vodstvom arh. Pietra Cordara. Načrt ne predvideva čezmernih sprememb glede na načrt, ki je bil predstavljen pred nekaj meseci v Devinu. Vsekakor gre predvsem za spremembe v prid naravovarstvenega aspekta tega načrta. Naj omenimo, da bo načrtovano obmorsko cesto, ki naj bi povezovala zaliv s kamnolomom, zamenjala podzemna povezava. Infrastrukture ne bodo več tvorile enotnega polkroga, ampak bodo razdeljene v bloke, kar bo preprečevalo razbitje tako imenovanega »zelenega slapa«, ki se spušča do morja. Spremembe zadevajo tudi parkirišča

Ob predstavitvi načrtov je dr. Quirino Cardarelli poudaril, da namerava družba FINSEPOL začeti z deli čimprej, ter zagotovil, da nameravajo vsekakor realizirati celotni načrt.

Avtocesta Sosljan - Nabrežina

Delegacija tržaške sekcije Svetovnega sklada za varstvo okolja, ki jo je vodila predsednica Lia Brautti, se je srečala na nabrežinskem županstvu z županom Bojanom Brezigarjem ter z odbornikoma za urbanistiko Rito Contento oz. za javna dela Igorjem Tuto. Sestanka se je udeležil tudi tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec. Na srečanju so preučili načrte za sklop avtoceste Sosljan - Nabrežina. Tržaška sekcija Svetovnega sklada za varstvo okolja je namreč predstavila zahtevo za spremembo omenjenega sklopa, kar bi omogočilo zaščito nekaterih arheoloških in naravoslovnih bogastev prizadetega območja. Gre predvsem za zavarovanje Pejce v Lašci, ki bi jo sicer pokrila viadukt.

Upravitelji devinsko-nabrežinske občine so zagotovili podporo pobudi, soglasno pa so sklenili zaprositi za sestanek z vodstvom družbe ANAS, na katerem bodo skupno zahtevali spremembe avtocestnega sklopa.

—o—

OCENA MLADINSKE SEKCIJE Ssk

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti je izrazila zadovoljstvo nad izidom evropskih volitev, saj je bil ponovno izvoljen predstavnik liste Federalizem, pri kateri je sodelovala tudi Slovenska skupnost. Uspeh manjšinske liste je vzpodbuda za krepitev zavezništva s strankami narodnih manjšin v Italiji.

Negativno stališče pa je Mladinska sekcija Slovenske skupnosti zavzela do poročanja Primorskega dnevnika v volilni kampanji. Kljub načelnim izjavam o ne-strankarski usmeritvi je glasilo Slovenske kulturno gospodarske zveze neposredno podprlo socialistično stranko Italije in komunistično partijo, medtem ko je imelo do Slovenske skupnosti omalovažujoč in nekorekten odnos.

Nove podagoške smeri na tržaškem učiteljsku

Pristojne šolske oblasti so pred dnevi sporočile tržaškemu šolskemu skrbništvu, da je državnemu učiteljsku Anton Martin Slomšek v Trstu odobren načrt petletnega eksperimentalnega pouka za pedagoško smer. Po mnenju ministrstva nova eksperimentalna smer zagotavlja pedagoško pripravo dijakov za delo v otroških vrtcih in na osnovnih šolah.

Učiteljske Slomšek je tudi vložilo prošnjo za odprtje eksperimentalne umetniške smeri, ki bi dijakom zagotavljala izobrazbo za poučevanje raznih umetniških predmetov, kar bo potrebno še posebej v luči novih učnih načrtov za osnovne šole. Postopek za odprtje te smeri pa še ni zaključen. Ravnateljstvo vabi dijake, naj se vpišejo v nove eksperimentalne razrede. Čeprav umetniška smer še ni odobrena, to ne predstavlja nobenih težav, ker sta učna

načrta obeh smeri v prvih dveh letih popolnoma enaka. To pa naj bi omogočilo dijakom, da kasneje, ko bo odobrena tudi umetniška smer, brez težav nadaljujejo študije v tej izobraževalni smeri.

—o—

POMEMBEN SPORAZUM

Na tržaški pomorski postaji so pred dnevi podpisali statut združenja pristaniškega sistema gornjega Jadrana. Pobudila sta dali pristaniški ustanovi iz Trsta in Koprca. Gre za prvi primer uradnega sodelovanja med pristanišči različnih držav na istem prevoznem področju. Novi pristaniški sistem naj bi prispeval pri izboljšanju in koordinaciji uslug, ki jih nudita tržaško in koprsko pristanišče. Združenje računa, da se bodo pobudnikoma pridružili še drugi pristaniški operaterji severnega Jadrana.

Zakaj ponekod ni bilo zaključnih šolskih maš?

(Pismo Slovenske duhovne zveze Šolskemu skrbniku v Trstu)

Slovenska duhovska zveza je 29. junija naslovlila na Šolskega skrbnika v Trstu, dr. Corbija daljše pismo v zvezi z njegovo okrožnico z dne 22. februarja 1989. Pismo se med drugim glasi takole:

»Letošnji zaključek pouka dne 10. junija je na Tržaškem zelo neprijetno iznenadil večino slovenskih staršev, učencev, dijakov, katehetov in javnost. To pa zato, ker so nekateri ravnatelji šol — in to je prvič po nad dvestoletni tradiciji pri nas — prepovedali šolske maše. To se je zgodilo zadnji trenutek. Nekateri smo namreč zvedeli za prepoved šolskih maš šele 9. junija zvečer, medtem ko smo v dogovoru s kateheti, kakor vedno, že bili na nedeljo prej oznanili v cerkvah zaključne šolske maše. Ravnatelji so se sklicevali na Vašo okrožnico št. 3144/C27/SP/89 z dne 22.2.1989.«

Najprej poudarjamo — nadaljuje pismo — tole: konkordat sta sklenili dve enakovredni in enakopravni strani, to je Italijanska republika in Apostolski sedež za katoliško Cerkev (čl. 1). Vi pa omenjate stalna izrecna vprašanja glede tega. Nič pa ne omenjate vprašanj s cerkvene strani, ki jih baje sploh ni; ali vsaj ni znano, da bi izražati želje po posebnih slovesnostih, še manj po kakih verskih obredih na šoli ali izven nje. Nikjer ni zakonskega navodila, po katerem naj bi se spraševalo o veri ali neveri, niti o verski ali cerkveni pripadnosti, ne staršev ne otrok ne dijakov ali učencev. Še manj zakon govori o prepovedi obiska verskih obredov, koncertov ali cerkvenih umetnin. Toda za šolske maše so nekatere šole — nadaljuje pismo — ne da bi znale razlikovati med šolskim veroukom in spoštovanjem vesti ter svobodne izbire ali dostojanstvom človekove osebe, zahtevale podpis staršev ali prošnjo dijakov na zavodski svet za dovoljenje za šolske maše.«

Po vsem tem, kar smo navedli — poudarja pismo Slovenske duhovske zveze — menimo, da je prepoved šolskih maš samovoljna, sad nesmišelnega strahu pred nasiljem nad starši in otroki, dijaki in učenci; da je tudi izraz nevednosti, strah pred soočanjem s kritično zahtevo Bese-

de. Res pa je ta prepoved šolskih maš tudi proti več kot dvestoletni tradiciji na naših šolah, proti črki in duhu novega konkordata, še posebej proti čl. 1 in 9, proti Dodatnemu protokolu pod 5, a, b, 1), 2, c, pravo nasilje nad vestjo staršev in otrok, učencev ter dijakov; da ustvarja ločevanje med vernimi in neverujočimi dijaki in starši, ločuje med šolo in življenjem, za katero šola pripravlja mladega človeka, ustvarja nasilje nekaterih nad ogromno večino, ne dojema zgodovinskega razvoja narodov v naporu za svobodo; da je hujše od predpretekle dobe, da vnaša zmedo med dijake, ki se niso odločili za šolski verouk in jih celo pušča brez alternative, da je kakofonija sredi urbanega, harmoničnega slavja Besede mladih ljudi na šolskih mašnih slavjih; da zavaja ljudi, češ da je verouk le informacija ali "obred".«

»Zaradi vsega tega — zaključuje pismo Slovenske duhovske zveze — odločno poudarjamo, da se pravica do šolskih maš še naprej spoštuje povsod tam, kjer je za to ustaljena navada — tradicija, ki jo celo zakon potrjuje, in sicer na začetku šolskega leta, za velikonočno slavje šolarjev, na zaključku šolskega leta in vse to med rednim šolskim urnikom.«

Za Slovensko duhovsko zvezo so pismo podpisali Jože Kunčič, Viljem Žerjal, Milan Nemač, Stanko Zorko in Marjan Živic. Pismo je bilo poslano v vednost ministru za šolstvo, predsedniku državnega sveta ministrstva za šolstvo, predstavniku šol s slovenskim učnim jezikom v Trstu, tržaškemu škofu, škofovemu vikarju za Slovence - Trst, tajništvu Italijanske škofovske konference in vatikanskemu državnemu tajništvu.

—o—

ZBOROVSKI KONCERT V KRIŽU

V sredo, 28. junija, je bil v Križu celovečerni koncert tamkajšnjega moškega in dekliškega zbora »Vesna«. Koncert je bil v Domu »Albina Sirka«. Kot prvi je nastopil moški pevski zbor, ki je zapel šest pesmi. Med predstavitvijo je povezovalka sporeda Lilijana Bezin povedala, da se kriški moški pevski zbor pripravlja na proslavo 40-letnice ustanovitve, ki jo bodo obhajali jeseni.

Dekliški pevski zbor, ki bo prihodnje leto slavil 15 let svojega delovanja, pa se je pod vodstvom Bogdana Kralja predstavil z zahtevnim in zanimivim sporedom. Približno 25-članski pevski zbor je pokazal dokajšnjo pevsko kulturo, lepo muziciranje in prepričljivo interpretiranje.

Lesene zasteklitve, okna in vrata iz raznovrstnega lesa tovarne

HOBLES

lahko naročite v trgovini Železnina Terčon v Nabrežini. Poverjeni zastopnik za Trst NIKO PERTOT.

Novice z Goriškega

ZAČELA SE BO PEVSKA REVIIJA »SEGHIZZI«

Pevska tekmovalna revija »Cesare Augusto Seghizzi«, ki jo že tradicionalno prirejajo v Gorici, je že pravi pojem med pevske sestoji, saj se tega tekmovanja udeležujejo zbori iz številnih evropskih držav, a tudi z drugih celin. Letos so organizatorji naleteli na nekaj organizacijskih težav. Prostori telovadnice Goriškega telovadnega društva, kjer so običajno prirejali tekmovanje in koncert ob nagrajevanju, niso bili pravočasno obnovljeni in usposobljeni za javne prireditve, kot zahtevajo novi varnostni predpisi. Organizator, pevsko društvo »Seghizzi« se je zato odločil, da mednarodno pevsko revijo priredi v goriškem deželnem avditoriju. Začela se bo v sredo, 12. julija, končala pa v soboto, 15. julija. Tudi letos se bo tekmovanja udeležila cela vrsta vrsta pevskih zborov iz najrazličnejših evropskih držav.

NOVI KVESTOR V GORICI

Novi goriški kvestor, dr. Angelo Torricelli, je 3. t.m. sprejel delegacijo Slovenske skupnosti, ki jo je vodil pokrajinski tajnik dr. Špacapan, ob njem pa sta bila še deželni predsednik Slovenske skupnosti Marjan Terpin in goriški podpredsednik Marjan Breščak. Delegacija je novemu kvestorju izrekla dobrodoščilo in ga seznanila s sedanjim stanjem slovenske narodnostne skupnosti na Goriškem. Še posebej je izrazila potrebo po zaščitnem zakonu, ki naj omogoča normalen razvoj celotne narodnostne skupnosti. Novi kvestor, ki prihaja iz Sardinije in je služboval tudi v Dolini Aoste ter na Južnem Tirolskem, je izrazil pripravljenost, da po svojih močeh in pristojnostih skuša reševati tudi narodnostna vprašanja v goriški pokrajini.

ANSAMBEL LIPA

PRVI V ŠTEVERJANU

Ansambel Lipa iz Cerkelj je zmagovalec letošnjega 19. festivala narodnozabavne glasbe, ki se je zaključil v nedeljo, 2. t.m., v Števerjanu. Osem članov ansambla Lipa je dobilo prvo nagrado za najboljšo izvedbo in trofejo društva Frančišek Borgia Sedej. Njim je šlo tudi posebno priznanje za najboljšo melodijo za pesem Biseri iz morja, ki jo je uglasbil Franci Lipičnik. Komisija za besedilo je sklenila, da ima letos najboljši tekst pesem Slepec. Besedilo pesmi je napisal Ivan Malavašič, izvajal pa je ansambel Bratov Poljanšek iz Kamnika. Ansamblu Ptujskih pet in Setri Potrč iz Gorišnice je šla druga nagrada za najboljšo izvedbo, izvajali pa so pesmi Fič Firič in Mamina pesem.

35-LETNICA SMRTI

Msgr. IVANA TRINKA

Z mašo zadušnico so se prejšnji teden na Trčmunu spomnili 35. obletnice smrti msgr. Ivana Trinka, velikega Benečana in slovenskega narodnega buditelja. Mašno daritev je daroval g. Božo Zuanella. Po obredu pa so se prisotni duhovniki in Trinkovi sorodniki zbrali na grobu monsinjorja Trinka, kjer so z molitvijo počastili njegov spomin.

Pisma uredništvu:

SAMO V DOLINI

TUDI SLOVENSKA ZASTAVA

V nedeljo, 4. junija, me je lepo vreme spodbudilo, da sem se odločil za jutranji avtomobilski izlet po našem Krasu. Med potjo sem obšel slovenske občine goriške in tržaške pokrajine in pogledal, ali so naši upravitelji izobesili na županstvih poleg italijanske tudi slovensko zastavo.

Čakalo me je razočaranje. Ugotovil sem namreč, da razen dolinske občine vse ostale niso izpostavile slovenske zastave. Kot da omenjene občine niso »naše - slovenske«.

Gospodje slovenski župani kar tako naprej! Korajža plača.

Očividno razsodba ustavnega sodišča je »flatus vocis«.

Vse naše tegobe bo rešil zakon o globalni zaščiti.

Campa cavallo ... pravijo Italijani, a mi Tržačani izražamo isto misel z drugimi besedami.

Pino Pečenko

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Obnovili so prezbitarij gotske cerkve na Ptujju

Na praznik svetega Petra in Pavla so na Ptujju slovesno posvetili in ponovno izročili bogoslužnemu namenu obnovljeni prezbitarij tamkajšnje gotske cerkve svetega Petra in Pavla ob ptujjskem minoritskem samostanu, ki letos slavi 750-letnico ustanovitve. Ob navzočnosti številnih cerkvenih in civilnih oblasti je obred vodil mariborski škof msgr. dr. Franc Kramberger. Slovesnosti se je udeležilo nad 2000 ljudi. Večina sploh ni mogla v cerkev in je zato spremljala obred po televizijskem zaslonu na dvorišču. Ptujjski minoriti so ob letošnji obletnici poskrbeli tudi za obnovo celotne samostanske zunanosti. Gre za lepo zgradbo, v kateri so med drugim tudi narodna in študijska knjižnica ter drugi prostori za javno uporabo.

Zanimiva je novejša usoda letos obnovljene zgodnjegotske cerkve. Porušena je bila med bombnim napadom leta 1945. Čeprav so ptujjski minoriti velikokrat zaprosili pristojne oblasti, da bi cerkev smeli obnoviti, jim to ni uspelo. Pred desetimi leti pa so oblasti velik del ruševin porušile in na njihovem mestu dale zgraditi novo pošto. Ostali so le zidovi prezbitarija, ki so jih letos s prispevkom celotne slovenske minoritske province in republiške ter občinske kulturne skupnosti lepo obnovili pod nadzorstvom akademskega kiparja Viktorja Gojkoviča z maribor-

skega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Obnovljena cerkev je dobila tudi nove okenske vitraže, ki jih je poslikala akademska slikarka Mira Ličen Krmpotić. Prezbitarij minoritske cerkve je spet dobil barvana okna, ki vabijo obiskovalce, da se zazrejo v teh sedem zanimivih umetnin. Prvo okno predstavlja Frančiškovo hvalnico stvarstva. Drugo prikazuje sv. Frančiška z ranami. Tretje okno je posvečeno Gospodovemu oznanjenju Mariji. Glavno okno v prezbitariju je četrto in predstavlja križnega ter od mrtvih vstalega Kristusa. Na desni polovici okna je razpeti Križani, na levi pa sta upodobljena sveti Janez in Mati božja. Peto okno je nadaljevanje misli s tretjega in četrtega okna; na njem je upodobljen prihod svetega Duha. Na šestem in sedmem oknu pa barvano steklo prikazuje sv. Petra oziroma sv. Pavla, katera je cerkev posvečena.

Ob obnavljanju so zgradili tudi kor in pri splošni obnovi vgradili v zidove tista kamnita rebra in sklepnike, ki so ostali nepoškodovani.

Ob tem dogodku na Ptujju naj poudarimo, da gre za pomembno pridobitev slovenske kulturne in arhitekturne dediščine. Vsakomur, ki se sprašuje, kam naj bi šel med počitnicami na izlet, svetujemo, da se odpravi na Ptuj, saj je mesto res zanimivo in zelo gostoljubno.

Ante Marković v londonskem Financial Timesu

Londonski dnevnik Financial Times je objavil daljši pogovor, ki ga je imel njegov dopisnik v Beogradu s predsednikom jugoslovanske zvezne vlade Antejem Markovićem. Dopisnik pravi, da se je Marković predstavil kot odločen zagovornik tržno-usmerjenega gospodarstva, da je kazal optimizem, kar zadeva možnost uresničenja njegovega programa reform, vendar je bil zelo oprezen, kar zadeva morebitne politične reforme. Marković je uvodoma dejal, da je čas njegov največji sovražnik. To naj bi pomenilo: čim več časa preteče med predlaganimi reformami in izvedbo teh reform, tem bolj bo za administrativne in politične konservativce, da se organizirajo in blokirajo reforme. »Pričakujem sovravnost, je dejal Marković, od dogmatikov, konservativcev in skrajnih levičarjev. Ti še niso združeni, a pričakujem, da se bo to zgodilo. Ne bojim se jih, saj gre za normalen proces. Toda hitrost je bistvenega pomena zato, da konservativne sile ne prevzamejo iniciative«. Ante Marković je dodal, da je prvo leto njegove vlade kritično. Do poletja naj bi bili sprejeti vsi zakoni, ki so potrebni kot ogrodje novega gospodarskega sistema. To pa je ogrodje za ekonomski sistem, ki bo ustrezal trgu, ki bo mednarodni in bo tudi ekonomski sistem z različnimi vrstami lastništva. Gre za petletni program, katerega končni cilj je konvertibilni dinar in nadzorovana inflacija. Novi sistem daje samoupravljanju več prostora, je poudaril Ante Marković, in ga potiska v ospredje. Delavci bodo dobili nove pravice in tudi nove dolžnosti, ki jih prej niso ime-

li. Reforma obstoji predvsem v motivaciji posameznika in na njegovem prevzemu odgovornosti za samega sebe. To mu daje možnost, da vpliva na lastno okolje. Gre za problem vseh družb v razvoju. Cilj je, delavce zblížati s trgov in jim dovoliti, da se odločajo po znakih, ki jih sporoča trg. V zvezi s problemi Kosova je Marković dejal, da so bile ustavne spremembe v Srbiji v okviru jugoslovanske ustave, kar obvezuje vse državljane. »Dejstvo je, da pred temi spremembami srbska republika ni bila ustrezno konstituirana, zdaj pa je. Odnosi med Srbijo, Kosovom in Vojvodino se lahko razvijajo le v skladu z ustavo. Potreben pa bo čas za praktične rešitve problemov in napetosti, ki se pojavljajo«.

Kar zadeva politične spremembe, je dopisnik dnevnika Financial Times dobil vtis, da si Ante Marković prizadeva za pluralizem znotraj komunistične stranke, ali da vsaj noče jasno in glasno povedati, za kakšne spremembe se bo zavezal v prihodnosti. Marković je dejal, da so bili v Jugoslaviji radikalni in da so še zmeraj radikalni na področju ekonomskega sistema, toda politični sistem se zaradi tega ni ustrezno razvil. Marković je izrazil upanje, da bodo izvedli spremembe na gospodarskem področju, kar naj bi obenem prineslo politične spremembe.

**Beri - širi - podpiraj
"NOVI LIST"**

»Županova Micka« v izvedbi SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu je za letošnje poletno sezono izbralo Linhartovo »Županovo Micko«, da bi se s tem spomnilo na 200-letnico slovenske dramatike. Linhartova Micka je namreč nastala pred natanko 200 leti, menda prav v poletnih dneh ob prvem odmevu francoske revolucije. Prepričani smo, je zapisal ravnatelj našega gledališča Miroslav Košuta, da nam Linhart ne bo štel v zlo, če njegovega dela nismo vzeli v roke s spoštovanjem do arhivskega prahu, pač pa da smo skušali v njem razpihati

XXIV. ŠTUDIJSKI DNEVI

»DRAGA *89«

Trst - 1., 2. in 3. septembra 1989

Park Finžgarjevega doma, Opčine,
Narodna ulica 89

Petek, 1. septembra, ob 17. uri:

— Predstavitve letošnje DRAGE

Petek, ob 17.30:

— O PROBLEMIH IN REŠITVAH V
MULTIKULTURNIH DRUŽBAH

Pogled iz širokega sveta na problematiko, ki zadeva tudi Slovence: kulturni in jezikovni pluralizem
Po predavanju diskusija.

Sobota, 2. septembra, ob 16. uri:

— Slovesna otvoritev, nato:

MANJSINA — ŽRTEV IDEOLOŠKIH
BOJEV?

Skupina zamejskih kulturnih delavcev v pluralističnem razgovoru o dosedanjem prevladovanju ideologije v zamejskem dogajanju
Sledi diskusija

Nedelja, 3. septembra, ob 10.30:

— VIZIJE IN MEJE NARODNE SPRAVE

Zareč problem narodne sprave, ki naj bi vzpostavila most čez prepad revolucije, v novi in doživeti osvetlitvi
Po predavanju diskusija.

Nedelja, 3. septembra, ob 16. uri:

— SLOVENIJA MED EVROPO
IN BALKANOM

Slovenska pomlad, Majniška deklaracija 1989, napetost z jugom, pravica do odcepitve v predavanju, ki bo pomenilo poseg v osrčje slovenske narodne problematike

Po predavanju diskusija.

Nedeljska služba božja bo ob 9. uri na prostem.

tisto iskro ganljive veselosti, ki mu jo je vdahnil s svojim talentom. Igro je namreč namenil zabavi in izključno zabavi. To pa je tudi ključ, ki ga je za tržaško postavitev izbral režiser Boris Kopal, ki je tudi napisal dopolnilno besedilo. Predstava je namreč posodobljena v toliko, da prisostvujemo navidezno neposrednemu tele-

dalje na 8. strani ■

FRANCOSKO PREDSEDNIŠTVO EGS

Pred dnevi se je začelo 6-mesečje francoskega predsedništva v Evropski skupnosti. Po mnenju političnih opazovalcev bo to predsedništvo posvečalo veliko pozornost tudi procesu gospodarskega zblíževanja z vzhodno-evropskimi državami. Ta proces se je začel s pogajanjem o sporazumih s Sovjetsko zvezo, Poljsko in Madžarsko. Če naj bi Evropski svet prevzel naloge kulturnega sodelovanja z vzhodnim delom evropske celine, bedel nad spoštovanjem človekovih pravic in skrbel za parlamentarni dialog, bo Evropska skupnost obdržala monopol nad gospodarskim in političnim sodelovanjem ter izvajanjem nekaterih načrtov v vzhodno-evropskih državah. Evropska skupnost se bo za časa francoskega predsedništva tudi odločneje lotila utrjevanja poti k miru na Bližnjem vzhodu. Francija je z obiskom Arafata v Parizu pokazala, da bo dala prednost prizadevanjem za zblíževanje stališč med Izraelci in Palestinci ter med Izraelom in arabskimi državami.

NEMŠKO DRUŠTVO V SOVJETSKI ZVEZI

V prestolnici sovjetske republike Kazahstan Alma Ati so pred dnevi ustanovili politično-kulturno društvo sovjetskih Nemcev. Novo društvo se imenuje »Preporod«. Kot poročajo, si je društvo postavilo za cilj prebujanje in utrditve ter rast nemške narodne zavesti in materinega jezika ter kulture tistih Nemcev, ki živijo v Sovjetski zvezi.

Po uradnih podatkih šteje nemška manjšina v Sovjetski zvezi približno 2 milijona ljudi. Skoraj vsi živijo na ozemlju Kazahstana, kamor so jih pripeljali za časa Stalina.

IRA PREVZELA ODGOVORNOST

Irska teroristična organizacija IRA je prevzela odgovornost za atentat na britanskega vojaka v Hannoveru, ki je izgubil življenje zaradi eksplozije bombe. Ranieni so bili njegova žena in štirje otroci. IRA je v svojem uradnem sporočilu poudarila, da se je odločila za atentate v tujini, ker so britanske oblasti prepovedale poročanje o akcijah irske republikanske armade IRA na ozemlju Velike Britanije. Ministrska predsednica Thatcher je ostro obsodila atentat. IRA je prevzela tudi odgovornost za tri atentate na letališču v Belfastu, kjer so eksplodirali trije peklenski stroji in uničili dve letali ter poškodovali nekaj letaliških zgradb.

OBVEZE BODO IZPOLNJENE

Potrjen je predvolilni dogovor v okviru liste Federalizem, ki je združevala manjšinske politične skupine v Italiji na evropskih volitvah. Senator Carlo Sanna, ki pripada Sardinski akcijski stranki, je odposlal kandidatu, ki je prejel največ glasov v severovzhodnem okrožju, Alfonsu Benedikterju pismo, v katerem potrjuje obveznost glede rotacije izvoljenega evropskega parlamentarca v Strassburgu. Čez tri leta bo Benedikter nasledil Sardinu Mariu Mellisu, predsedniku dežele Sardinije, ki je prejel največ preferenčnih glasov. Benedikter je prejel v severovzhodnem okrožju 23.000 preferenc. Alfons Benedikter, ki je bil do pred kratkim najtesnejši sodelavec predsednika Magnaga v Južnotirolski ljudski stranki, je pred dnevi izstopil iz stranke in bo ustanovil novo gibanje. Benedikter je prišel v spor z Južnotirolsko ljudsko stranko zaradi vprašanja takoimenovane oprostilne listine v zvezi z uresničitvijo južnotirolskega paketa.

Pozor na klope!

V počitniškem času, ko se veliko premikamo po travnikih in gozdovih, obstaja nevarnost, da s takega izleta v naravi prinesemo s seboj tudi klopa. Zdravniki zadnje čase opozarjajo, da so klopi nekaterih predelov Slovenije okuženi s klicami meningitisa in druge, doslej malo poznane bolezni, ki se imenuje borelija ali lajmska bolezen. Gre za precej resno zadevo. Meningitis in njegove posledice v glavnem vsi poznamo, velja pa opozoriti na lajmsko bolezen, ki ima seveda več stopenj in mnogotere oblike. Lahko jo tudi zamenjamo z nekaterimi drugimi bolezenskimi znaki. Začenja se navadno s kožnimi izpuščaji in vnetjem sklepov. V drugem stadiju bolezni že lahko prizadene živčevje in srece, v tretjem pa so prizadeti vsi sklepi, simptomi pa so zelo podobni revmatičnemu artritisu.

Pred nekaj dnevi je Ljubljansko Delo opozorilo javnost na to bolezen. Strokovnjaki svetujejo predvsem preventivo. Ljudje, ki se odpravljajo v naravo, naj se primerno oblečejo in obujejo. Priporočajo obleke svetlejših barv, gostejšega tkanja in z dolgimi hlačnicami oziroma rokavi. Izletnik ali delavec v naravi naj tudi obuje visoke čevlje. Svetujejo nadalje, naj bo glava pokrita in po možnosti naj bi se tudi zaščitili s sredstvi, ki odganjajo mrčes. Kdor bi našel v koži klopa, naj ga najhitreje odstrani s pinceto ali kleščicami, rano naj razkuži.

Proti okužbi meningitisa se lahko obrnimo s cepljenjem, za lajmsko bolezen pa niso še našli cepiva, čeprav ameriški in nemški znanstveniki že dolgo iščejo učinkovito cepivo.

Sveti Frančišek Asiški

Po M. Federerju prir. M. K.

1

Kakor izklesana skala je mesto Assisi. Hiša sloni vrh hiše, tesno se objemajo, za večne čase so združene, vse gledajo na ravnino pod seboj, na dehtečo, modrikasto Umbrijo. Spodaj so njive in njivice, murve se držijo s trto za roke, škržati modrujejo na oljkah, škrjančki pojó v modro, modro nebó in lastovke-sestrice se podijo in lovijo in so iz srcá vesele. Zadaž so otožne, položne in strme rebri in so hribčki iz rumene prsti, kakor da bi jih za igračo napravili otročiči.

Tu se je rodil in živel in umrl Frančišek — »najmanjši, najneznatnejši, najskromnejši brat«.

Kakor sedaj je bilo tedaj: leta vojne in bojov so izgledala srca, lepote so sprhnele, izžele so se duše. Denar je bil gospod, denar je ukazoval mislim, zaslužnjil si duha, podjarmil človeka in ga izmaličil v nič. Hrbtenice značaje so se zvile spricho denarja, ljubezen do bližnjega je prepodilo samoljubje in grabežljivost je stikala oberoč okrog in podirala domove. Bog je bil v besedah — v srcih ga ni bilo.

Frančišek je bil mlad, bogat, življenja vesel. Nameraval je postati vitez, plemič in vojščak. Pa je videl trdoto srca in puh-

lost denarja in ničemurnost svetá. In se je osvobodil in je storil, kakor je zapisano: »Če hočeš biti popoln, pojdi in prodaj vse, kar imaš, in razdeli med reveže!«

»Norec!« je klical svet za njim.

»Svetnik!« je vzklikal, kdor je Frančiška spoznal in je videl resnico in ljubezen v njem. In so se mu pridružili tovarišbratje in je nastal red najmanjših bratov, Frančiškov red.

Pa se je zbudil ženski svet in je sprejela njegove nauke Klara, da je postala sestra Klara, »najzvestejša«.

Preosnoval, preoral se je svet.

Trdota srca se je umaknila ljubezni.

In tako je živel in delal sveti Frančišek. Veliki papež Inocenc III. je umiral 12. junija 1216 v nadškofijski palači mesta Perugia in je ležal na visokih blazinah pri odprtih oknih. Kar iznenada je zadelo krepkega gospoda in ga vrglo od velikih načrtov od mize, ki je bila še polna mokrih ukazov, v smrt. Polovico dneva je zadoštovalo: nezrela pomaranča, zmeden zdravnik in — smrt. Ležal je in zrl v dolino reke Tibere in videl, kako so se tam daleč svetlikala mesteca Assisi, Spello, Foligno in Trevi. Ni mogel več govoriti ne pisati, tu-

di ne namigniti s prstom. Spodaj pod okni so toptotali konji, so prihajale in odhajale kočije, so dirjali sli v Rim. Umirajoči je slišal, kako so se prerekali njegovi zdravniki, lučali arabske puhlice drug drugemu v obraz in pošumevali s svilenimi haljami. Dvorjani in služabniki pa so šepetali: »Iz bogate hiše je doma in varčen je bil. Kakšen je bil njegov testament? Kaj nam je zapustil?« In zoprno je bilo slišati, kako so se pričkali zaradi ključev. Še hujše pa je bilo, ko so vzklikali: »Moj Bog, kaj bo zdaj z našo Cerkvijo? Cesar je tako mlad, Turek tako grozen, papež tako potreben kakor sonce na nebu! In kdo bo zasedel njegov prestol? Svet se bo podr!«

Vse take in enake besede je slišal umirajoči, zakaj tanko je uho umirajočega. A papež se je smejal sam pri sebi. Prava reč! Kake budalosti šušmarijo okrog njega! Saj je na onem griču Assisi! In živi tamle nekdo, ki je najbolj pripraven ob takih prilikah. Kje je Frančišek, berač? Frančišek, pridi! Ah, da bi ga mogel poklicati! Kako je stal nekoč v Rimu nenadoma pred njim in ga ponižno vprašal:

»Gospod papež, ali smemo biti ubogi?«

Mladi papež je bil tedaj zmajal z glavo, dvorjani so se pričeli glasno norčevati.

»Ali smemo živeti od uboštva?« je bil še bolj ponižno ponovil Frančišek.

Inocenc se je bil nalahno nasmehnil.

»Kakšna hrana pa je to — uboštvo? Kakšna bogatija je to, če nimaš nič?«

»ŽUPANOVA MICKA« V IZVEDBI SSG

■ nadaljevanje s 6. strani

vizijskemu prenosu preko naše novoustanovljene zamejske televizije. Ker pa je Tele-Kavo na pol privatna televizija, se vrstijo sponsorski spoti domačih firm, trgovin, ustanov in celo odbojarske komisije pri Združenju slovanskih športnih društev v Italiji. Vse pa je seveda obarvano s humorjem, tako da se gledalec sprva sprašuje, če gre res za originalne sponsorizacije, ali pa za satiro na račun z reklamami vse preveč zasičenih televizijskih oddaj.

Postavitev je vseskozi tekoča, zabavna in duhovita, čeprav je zgodba zelo preprosta in kar nalašč za počitniški čas, ko si želimo le razvedrila. Predstavi tu pa tam manjka še nekoliko uigranosti in točnejša naštudiranost teksta, kar pa se bo ob ponovitvah prav gotovo popravilo. Podobna ugotovitev velja tudi za gorenjsko narečje, ki ga nekateri še niso povsem osvojili. Naslovno vlogo krije Maja Blagovič z dokajšnjo živahnostjo, čeprav se zdi tu pa tam nekoliko hladna. Odličen je v svoji pristni gorenjsščini in kmetavski robotosti Tone Gogala kot Mickin ženin Anže. V ostalih vlogah nastopajo Anton Petje kot Tulpenheim, Bogdana Bratuž kot Sterenfeldovka, Adrijan Rustja kot Monkof, Alojz Milič kot župan in Silvij Kobal kot Glažek. Televizijska napovedovalca v okvirnem pripisu pa sta Stojan Colja in Vladimir Jurc.

Predstavo smo si lahko ogledali na odprtem po raznih krajih na Tržaškem, Goriškem in Slovenski Benečiji. V okviru poletne sezone pa bo Slovensko stalno gledališče ponovilo na Repentabru, v Gorici, ljubljanskih Križankah in na Brezjah Hofmanstahlovega »Slehnika«.

Saša Rudolf

—o—

Sovjetski predsednik Gorbačov je opravil dvodnevni obisk v Parizu, kjer je bil gost predsednika Mitteranda. Pred odhodom v domovino je govoril na seji Evropskega sveta v Strasbourgu.

ŠE O SPORAZUMU
HITLER - STALIN

V glavnem estonskem mestu Tallin je pred dnevi bil mednarodni posvet za pravno oceno sporazumov med Stalinovo Sovjetsko zvezo in Hitlerjevo Nemčijo iz leta 1939. Gre za pogodbo o nenapadanju, ki sta jo 23. avgusta podpisala zunanja ministra Molotov in Von Ribentrop, in za pogodbo o prijateljstvu ter ureditvi mejnih vprašanj, ki je bila podpisana 28. septembra, torej že po zasedbi Poljske. Velika pozornost je bila posvečena še vedno skrivnostnim tajnim protokolom, s katerimi naj bi si diktatorja prijateljsko razdelila Poljsko in prisodila Sovjetski zvezi Baltske države. Mnogi predstavniki Estonske, Litve in Latvije poudarjajo, da je bil tak sporazum protizakonit in torej mednarodno-pravno brez vrednosti. Izsledki posveta v Tallinu bodo ob koncu na razpolago tudi posebni komisiji kongresa ljudskih poslancev, ki ima nalogo, da preuči ta vprašanja.

NOVA VLADA V GRČIJI

V prisotnosti novega grškega ministrskega predsednika Tzannetakisa in primasa grške pravoslavne Cerkve Serapheima je bilo 3. t.m. v Atenah prvo zasedanje novega grškega parlamenta. Novo grško vlado sestavljajo predstavniki konservativne Nove demokracije in predstavniki grške levice, s komunisti na čelu. Vlada naj bi ostala na oblasti tri mesece, nato pa bi razpisali nove politične volitve. Glavna točka programa nove grške vlade je boj proti korupciji, pri čemer letijo hude obtožbe na mnoge ministre dosedanje socialistične vlade ministrskega predsednika Papandreua. Ta se ni udeležil prvega zasedanja novoizvoljenega parlamenta, ker je še vedno v bolnišnici.

MORJE CVETI — ZASKRBLJIV
DOKAZ ONESNAŽENOSTI

Čeprav so morski biologi in izvedenci najrazličnejših smeri še pred mesecem dni zagotavljali, da letos ne bo prišlo do pojava cvetenja alg v Severnem Jadranu, so se žal hudo zmotili. V zadnjem tednu junija in v teh dneh je bilo morje v Tržaškem zalivu in tudi pred istrskimi obalami vse rumenkasto od alg, ki so se razmnožile z izredno hitrostjo. Pojav je še bolj obsežen kot lani in že v teh dneh so turistični operaterji ugotavljali, da se je za skoraj 40 odstotkov odstotkov zmanjšala prisotnost turistov. Posebno nemški in avstrijski turisti izbirajo druge plaže in se odpravljajo bolj na jug, kjer je morje še čisto. Vzroki cvetenja morja so znani. Prekomerna prisotnost najrazličnejših fosfatnih snovi, ki pridejo v morje z rekami in po odtočnih kanalih, povzročata čezmerno razbohotenje alg. Tako deželne kot tudi vsedržavne oblasti so že lani napovedale odločen boj proti tistim dejavnikom, ki povzročajo onesnaženje. Žal pa je vidne rezultate mogoče doseči le daljnoročno. Tudi letos se bo marsikdo zato odpovedal kopanju na domačih plažah. Škoda, ki jo pojav cvetenja morja povzročata tudi ribištvo in naravnemu ravnovesju v morju je veliko. Vprašanje zase pa je tudi smrad, ki se bo kmalu začel širiti ob pihanju morskih sapic, saj bodo alge kmalu začele odmirati in gniti.

19. JULIJA ZAČETEK POGAJANJ
EGS - SZ

V Bruslju so potrdili vest, da se bodo 19. julija začela pogajanja med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Sovjetsko zvezo za sklenitev gospodarskega sporazuma in sporazuma o trgovinskih izmenjavah. Pogajanja bo vodila Evropska komisija

»Gospod papež — takole si mislim: Ali smem ustanoviti družbo samih snubačev? Pa ne takih, ki bi snubili hčere plemenitašev ali stolčke za škofo ali naslove baronov! Ne, ne! Moji snubači so taki, da snubijo lepo, čisto, blaženo gospo revščino. Ali smemo živeti od miloščine? V gozdu bi živeli kakor ptički in veverice. In bi sedeli na stolu-zemlji in jedli in spali in se učili na zemlji, ki bi nam bila miza in postelja in pisalnik. Pa živalce bi brenčale in godle okrog nas — to bi bila naša godba — in z vodo bi se igrali. Smemo? Se smemo veseliti brez vseh skrbi narode in njegove velikega Stvarnika? In ker ie prav gotovo res, da je tako uboštvo edino bogastvo: ali smemo vse to oznanjati drugim? Vsem onim, ki se trudijo in so obteženi? Ki so slabe volje in so skopi? In vsem zapravljevcem? Da bi postali vsi preprosti? Zakaj, kdor je preprost, živi po besedah evangelija, in to se pravi, da živi blaženo! Ali smemo, gospod papež, povejte, če smemo?«

Pred nekaj leti je bilo. Kako dobro se še spominja! In kako natančno vidi pred seboj onega bledega, mladega, sončnega meniha! Stal je ondi v zaprašeni halji in kakor ptički so ga obkrožali tovariši. Tako veselo je prosil, kakor bi bilo modro nebo v njegovih očeh in bi mu angel govoril z jezika.

»Pa boste nadlegovali ljudi, ko boste

beračili okrog, in potem boste trpeli in ne zdržali do konca!«

»Kar brez skrbi, gospod papež, bo že šlo! Če se posreči tako življenje nevednim ptičkom, če zmore kaj takega celo vrabček in kalin-debeloglavček — pa se ne bi posrečilo nam, preprostim stvarcem?«

Uslišal ga je Inocenc. In so odskakljali manjši bratje iz marmorne dvorane Laterana in je tako nebeško zadišalo za njimi po gozdu in smoli. Nežna, modrikasta meglica je zaplavala pod stropom v spomin nanje in je počasi izginjala. Tedaj se je spomnil papež prvokrat, odkar je nosil belo svilo papeža, da je še nekaj višjega na svetu, kakor je blesteča se slava njegove krone: da je večja preprostost Frančiškove duše, preprostost svetega berača.

Zdaj se je izmotal iz zmešanega in vjugastega, branjevskega svetla in stoji pred smrtjo. Stoži se mu po tej preprostosti. Hrepeneče se zazre čez končnice proti Assisiju, kjer živi in deluje že več let oni svetnik s ptički in z lisicami in s tovariši in je kakor Adam novega stvarstva. Ah, ko bi bil zdajle tukaj ta ubogi Frančišek in bi mu govoril o pokoju duše, da bi mu govoril zdajle, v teh važnih, poslednjih trenutkih!

Tisti, ki so stali okrog papeža, so videli, kako polzijo potne kaplje po njegovem bledem čelu in kako se mučijo oči in iščejo. Kaj bi rad?

Ali bi hotel hladne vode ali nadškofa Baldija ali zvestega dvornega kaplana?

Ne, ne, nič takega! Ah, da bi mogel zaklicati njegovo ime!

Ali bi molili?

Papež je pritrtil s svojimi velikimi, črnimi očmi, ki so doma v Campagni.

A da bi molil veliki, sveti berač! To bi bila molitev! Molitev velikana!

In so pristopili z gorečimi svečami in pričeli brati psalme. Kako je zadonelo iz stotega speva:

»Ne vzemi me iz sredine dnevov!«

In potem iz devetnajstega:

»Pa prihajajo z vozovi in prihajajo konji — jaz pa prihajam v imenu Gospodovem!«

Oh, pa vse to ni, da bi človeka odrešilo!

Inocenc bi rad, da bi povedali kaj bolj prisrčnega, da bi slišal besedo »singo«, ki jo tako sladko izgovori Frančišek Asiški! Da bi slišal »očee«, »domovina«, ki ju tako domače izreče le on! Nezadovoljno mu begajo oči in se ustavljajo venomer na daljnih, blestečih se zidovjih Assisija.

Pa se domisli neki klerik, da je čudoviti Frančišek iz onega kraja zdaj v mestu Perugii. Da so ga videli še dopoldne, kako se je igral z berači na trgu. Norec pa svetnik je! Mogoče bi on pomagal? In je to tisto, kar išče umirajoči papež?

»Ali bi poklicali beračka, svetost?«

(Dalje)